

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR FRILUFTSLIV I SKÅNE LÄN

Områdesnummer och områdesnamn:

FM 17 Kuststräckan Trelleborg - Abbekås - Sandhammaren – Mälarhusen - Simrishamn

Kommuner:

Trelleborg, Skurup, Ystad och Simrishamn

Area:

9110 ha

Huvudkriterier:

Område med särskilt goda förutsättningar för berikande upplevelser i natur och kulturmiljöer.

Område med särskilt goda förutsättningar för vattenknutna frilufsaktiviteter och därmed berikande upplevelser

Stödkriterier:

- Intresseväckande natur- och kulturvärden
- Tilltalande landskapsbild
- Omväxling
- Bra vattenkvalitet, lämpliga stränder och bottnar
- Lämplig terräng med variationsrik topografi
- Förekomsten av sammanhängande gröna stråk
- Förekomst av anläggningar eller service, såsom toalett, sopsortering, parkering, eldstäder, lägerplatser, vindskydd och så vidare
- Att det finns markerade leder och informationsskyltar
- Förekomst av brukningsvägar, stigar, vandringsleder mm
- Möjligheterna att komma till och in i området samt vistas i eller i anslutning till området.

Frilufsaktiviteter:

Vandring, strövande, promenader, bad, båtliv, naturupplevelser, kulturupplevelser, fritidsfiske, fågelskådning, kiting/skärmflygning.

Beskrivning av områdets värden:

Riksintresset, vilket sträcker sig längst kusten från Trelleborg till Simrishamn, utgörs av ett varierat kustlandskap med långa sandstränder, sanddynsområden delvis planterade med tall, betesmarker och odlingslandskap. Kustområdet är bitvis mycket smalt men bedöms vara väl tillgängligt för allmänheten. Ett antal fritidshusområden finns inom riksintresset.

Kuststräckan mellan Trelleborg och Ystad består av sandiga, öppna strandhedar i slänterna ner mot havet. Bitvis är markerna påverkade av gödsling och/eller dikning och många hävdas inte längre. Längs hela sträckan finns sandstränder med mer eller

mindre iordningställda badplatser. Möjligheterna att vandra längs stränderna är goda, vilket lockar både turister och vardagsmotionärer. Utblickarna över det öppna havet och det böljande odlingslandskapet inåt land har stort landskapsestetiskt värde. En stor attraktion är Sveriges sydligaste udde Smygehuk.

Ystads sandskog är ett rekreationsområde som utnyttjas av det rörliga friluftslivet, vilket underlättas genom närheten till tätorten, goda parkeringsmöjligheter och att området genomkorsas av Skåneleden. Den gamla strandvallen, sanddynssystemet, floran och faunan, samt den äldre skyddsplanteringen gör området värdefullt ur geologisk, biologisk och markhistorisk synpunkt. Sommartid är de långa sandstränderna mycket välbesökta.

Öster om Nybrostrand breder sandhedarna som sträcker sig från området runt Kabusaåns mynning i väster till Hammars backar i öster ut sig. Den västra delen utgörs av flacka betesmarker med flygsand som i öster övergår i ett starkt kuperat landskap. Det militära övningsfältet Kabusa utnyttjas flitigt för rekreation och friluftsliv när övning inte pågår. Branten vid Hammars backar stupar ca 30–40 meter ner mot havet och ger ett dramatiskt intryck. Uppvindarna i branterna är utmärkta för skärmflygning.

Det tilltalande och säregna åssystem mellan Hammars backar och Kåsebergaåsen saknar motsvarighet i övriga landet. Vid Kåseberga finns Sveriges största skeppssättning Ales stenar som är ett viktigt inslag i landskapsbilden liksom ett mycket populärt besöksmål. På Kåsehuvud har besökaren en god bild över backafallen som ständigt påverkas av hav och vind. Här finns också Kåseberga hamn och bymiljö, vilka är livligt frekventerade sommartid. Längre österut ligger Dag Hammarskjölds Backåkra i ett öppet hedlandskap.

Mellan Löderup och Mälarhusen ligger ett av de största och mest värdefulla kustdynområdena i landet. Området är till största delen skyddat genom reservaten Hagestad i väster och Sandhammaren i öster. Den öppna sandstranden vid Sandhammaren kan räknas till en av landets finaste badstränder. Utmed stranden passerar under höst och vår stora mängder av flyttande fåglar. Innanför stranden breder mer eller mindre vegetationstäckta dynområden ut sig och här finns det enda större skogsområdet i sydöstligaste Skåne. Detta lämpar sig väl för vandring och strövande.

Kusten mellan Mälarhusen och Simrishamn präglas av långa sandstränder och systemet av strandvallar i slutningarna ovanför stranden. Landskapet har en ålderdomlig karaktär med äldre gårdsbildningar och få inslag av nya moderna hus i det öppna odlingslandskapet. Naturbetesmarker med lång hävdkontinuitet förekommer. Fritidsbebyggelse ligger inne i tallplanteringarna.

Riksintresseområdet är mycket välbesökt, inte minst sommartid. Det är lätt att sig med bil eller kollektivtrafik till knutpunkter inom området. Här finns ett stort antal övernattningsmöjligheter, t ex vandrarhem och campingplatser, och caféer,

fiskerökerier och restauranger erbjuder ett varierat utbud av mat. Anläggningar för friluftslivet finns framförallt vid badplatser, naturreservaten och vid populära besöksmål. Stigar finns längs hela kuststräckan och Skåneleden löper längs kusten mellan Ystad och Simrishamn.

Förutsättningar för bevarande och utveckling av områdets värden:

Naturvärdena vårdas och består. Naturreservat inom området förvaltas enligt skötselplan. Strandskyddet respekteras och tillsyn utövas vid behov. Stigar hålls framkomliga och Skåneleden bevaras och underhålls. Jordbruk och bebyggelseexploatering sker med stor hänsyn till natur- och kulturmiljövärden.

Åtgärder, verksamheter och andra intressen som påtagligt kan skada områdets värden är särskilt bebyggelseexploatering inklusive förtätning av befintliga fritidshusområden. Hindrande bebyggelse och anläggningar i strandområdet kan skada värdena påtagligt liksom negativ visuell inverkan från t ex master och vindkraft. För stort slitage i naturmarker och dynområden kan skada områdets värden.

Potential finns att ytterligare utöka tillgängligheten till områdets mindre kända delar genom exempelvis bättre möjligheter att ta sig till området med kollektivtrafik samt informationsspridning.

Planering och säkerställande:

Inom området finns naturreservaten Dalköpinge ängar, Fårabackarna, Mossbystrand, Ystads sandskog, Norra Sandskogen, Backåkra, Hagestad, Hagestad-Järarna, Sandhammaren, Mälarhusen, Sandby backar och Simris strandängar samt naturvårdsområdena Beddinge strandhed, Ingelstorps mosse och Hammars backar – Kåsebergaåsen. Området berörs av Natura 2000-områdena Ystads sandskog, Kabusa, Sandhammaren-Kåseberga och Sandhammaren. Stränderna längs kusten omfattas till största delen av strandskydd, delvis utökat på land till upp till 300 meter. Inom området finns flera förordnanden enligt 19 § dåvarande naturvårdslagen, sk. landskapsbildsskydd.

Andra riksintressen som berörs:

Området berörs av riksintresse för naturvärden N90 *Dalköpinge ängar*, N89 *Bingsmarken*, N79 *Bjärsjöholm – Marsvinsholmsrådet*, N77 *Ystads sandskog*, N75 *Sjöbo Ora – Fyledalen – Nybroån med biflöde* och N72 *Kustområdet – Nybrostrand – Simrishamn* samt av riksintresse för kulturmiljövärden M:K141 *Östra Torp – Smygehamn*, M:K142 *Äspö*, M:K144 *Östra Vemmenhög – Tullstorp*, M:K158 *Sjörup – Charlottenlund – Snårestad*, M:K160 *Bjärsjöholm – Balkåkra – Skårby mm*, M:K173 *Kåseberga*, M:K175 *Sandhammaren* och L:K1 *Skillinge och Brantehus inklusive kuststräckan*.

Hela området ingår i riksintresse för kustzonen enligt 4 kap 1 och 4 §§ miljöbalken. Sträckan Kyhls strandbad – Simrishamn ingår i riksintresse för det rörliga friluftslivet och turismen, *Kustområdet i Skåne från Örnahusen söder om Skillinge till Åhus*, enligt 4 kap 1 och 2 §§ miljöbalken.

Områdets avgränsning:

-